

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Szomorú elsőség

Az egészségügyi miniszterium statisztikája szerint Európában Románia vezet az egy évnél fiatalabb gyermekek halandósága tekintetében. Ifjú életék alig hogy fakadnak, már tűnnek is, annyi idejük sincs, hogy ajkuk az első szavakat kimondja és rájuk nevesen a napsugár. A fájdalom az ő egyetlen érzésük e rópké létben, amint ott vonaglanak bőlesőikben betegen, nyögve-sírva és máris fölérjük hajlik a leseledő halál, hogy fekete köpenybe befarkarja és visszavigye őket abba az ismeretlenségbe, ahonnan jöttek. Kétszáz ezer gyermek születik Romániában évente, akiket hiába irtak be az anyakönyvbe, mert csakhamar a temetők fejtáin lesz olvasható a nevük. És miért kellett, hogy elpusztuljon a halál számára született ezen hadsereg? Mert a szülők nem voltak képesek őket megfelelően táplálni. A táplálék hiánya miatt: betegek lettek, azaz mondjuk ki kerekben, tulajdonképpen éhenhaltak. Szerencsétlen szülők nem tudták számukra még azt a keveset sem nyújtani, ami a csecsemőknek szükséges, de más vonatkozásban is hiányoztak azok az előfeltételek, amelyek az egészséges felnövekedéshez szükségesek. Az egészségügyi miniszterium statisztikája ugyanis arról is beszámol, hogy több mint két millió az olyan lakóhely, amely csak sárból készült és e között még rengeteg az olyan is, ahol nincsen illemhely, nincsen kényen és nincsenek szellőztetésre alkalmas megfelelő nagyságú ablakok. Megdöbbentő adatok ezek, de ezeknek a hiányoknak a felsorolása még mindig nem érzékelteti azokat az állapotokat, amelyek között a valóságban száz- és százezer család él. Vannak olyan omladozó putrik, amelyeknek rettenetességét csak egy Gorkij tudná igaz színekben adni, vannak földbe vajt üregek, ahol csak a földszínen kapaszkodó tető mutatja, hogy ott emberi lények laknak, vannak barlangszerű lakóhelyek, ahol a nedvesség, a fojtott bűz mindent átjár, vannak deszkafalkoimányok, ahol átszív a szél és a tüzhely füstjét nem engedik ki az ablakon, mert ha azt kinyitják, úgy még több tüzelő kell, már pedig az nincsen. Nem is kell messzire mennünk, a Bánságban is vannak ilyen emberi buvóhelyek, melyek már szinte az öslétre emlékeztetnek. Már Bocea Montánával összepülvé 's látható egy ilyen telep, valóságos etnográfiai esoda, a technika minden diadalának századában. Ha ezt a több mint kétmillió sárház-statisztikát látjuk, akkor bizony kevesebb elragadtatással vehetünk tudomást arról, hogy viszont több ezer iskola van hideg-meleg vízzel, minden célszerű újítással, — bármennyire szép és díszretreméltó kultúrteny is ez önmagában véve. Ijesztően líderenyomásos kép az a mérhetetlen horizontu nyomoruság, ahogyan a népek sárfészekében tengődnek, a pusztulás bélyegét hordozzák úgy önmagukon, mint utódaikon. Meg kell oldani ezt a szörnyűségeket lakásproblémát, mert mit érnek a szép iskolák akkor, ha itt az ideje és nem jönnek azok a gyermekek, akik számára építették. Nem jöhetnek el, mert kint fekszenek a temetőben. Az egészségügyi miniszterium statisztikája, amelyben ennek a kétszáz ezer, egy évnél fiatalabb gyermekek halálát bejelenti, mindennél hangosabb vészkiáltás. Mementé, hogy gondoskodni kell a népek számára civilizált egészséges lakóhelyről.

A nemzeti szocialisták nürnbergi kongresszusa

Hitler kiáltványa minden külföldről jövő támadást visszautasít

Nürnbergben megkezdődött a német nemzeti szocialista párt kongresszusa, amelyen Hitler birodalmi vezér személyesen is megjelent. Amikor Hitler bevonult a városba, az összes harangok megszólaltak.

A vezér nyitott gépkocsin felémelt karral állott és amerre elvonult, az emberek tízezer ünnepeltek.

A régi német hadsereg és a tengerészet zászlóit szintén Nürnbergbe hozták és a csapatok táborhelyén helyezték el. Hatvan nagyobb csoportban a birodalmi hadsereg 43.000 embere érkezett meg Nürnbergbe. Az egész birodalomból ötszáz zászló alatt eddig összesen 80.000 nemzeti szocialista érkezett meg és negyvenöt különvonat a Hitler-ifjuság 40.000 tagját hozza a városba. A német lányok szövetsége 5000 leánnyal képviselteti magát. A szakszervezetek szövetsége 6000, a légi haderő 6000, a motorkerékpárosok

testülete 11.000 taggal képviselteti magát.

A nürnbergi városházán Hitler birodalmi vezér Liebel polgármester üdvözölte, aki

rámutatott arra, hogy Hitler legnagyobb érdeme az, hogy Németországot ismét védőképessé állapotba hozta.

Azután erre a napra emlékeztető jelképes ajándékot, egy négyszáz esztendő okiratot, nyújtott át a vezérnek. Ez a régi irat Németország akkori haderejéről szól.

A nemzeti szocialista párt nyolcadik kongresszusa szerdán délelőtt tizenegy órakor nyílt meg a Luitpold-teremben. Amikor Hitler kancellár és birodalmi vezér a terembe lépett, szünni nem akaró taps és éljenzés tört ki.

Jelen voltak a diplomáciai testület és a kormány tagjai, a hadsereg vezetői és nagyon sok előkelőség.

Németország nem mond le arról, hogy gyarmatait visszazerezze

Hess Rudolf, a birodalmi vezér helyettese nyitotta meg a kongresszust. Utána Lutzer, a rohamosztágosok főnöke, a nemzeti szocialista párt mult év halottainak névsorát olvasta fel. A felolvasást kegyeletes csendben mindenki állva hallgatta végig.

Streicher Julius Nürnberg város nevében üdvözölte a birodalmi vezért. Elmondotta, hogy nagyon megható jelenlég volt, amikor tegnap korán reggel az ifjuság megjelent Hitler ablaka alatt, hazafias dalt énekelt, mire a vezér megjelent az ablakban és úgy fogadta az ifjuság lelkesedésének kitörését.

Wagner, a nemzeti szocialista párt müncheni vezetője, olvasta fel azután Hitler vezérnek Németország népéhez szóló kiáltványát.

A kiáltvány felsorolja mindazokat az eredményeket, amelyeket a nemzeti szocialista uralom négy esztendő alatt a német birodalomban elért.

Nagyot lendült ezen idő alatt Németország anyagi helyzete és a nemzeti jövedelem negyvenegy milliárd márkáról ötvenhat milliárd márkára emelkedett.

Hangsúlyozza, hogy a nemzeti szocialista uralomnak immár sikerült elérnie azt, hogy az ország politikai és szellemi vezetésében ma már egyetlen nem árja származású egyén sem foglal helyet. A nemzeti szocialista eszme a legszélesebb néprétegekben utat tört magának és a legutóbbi választás is megmutatta, hogy Németország népének immár kilencvenkilenc százaléka nemzeti szocialista érzelmi. A német birodalom további politikai és gazdasági fejlődése biztosított. Amikor a nemzeti szocialista irányzat átvette az uralmat, a munkanélküliek száma ijesztő volt.

A munkanélküliek száma az elmúlt négy esztendő alatt kerek öt millióval apadt. Ez pedig a fogyasztóknak ugyanennyivel való gyarapodását jelenti. A munkanélküliek legnagyobb részét a fegyverkezési iparban kellett foglalkoztatni.

Ezt azért is cselekedtük — mondja a kiáltvány —, hogy egyes külföldieknek elmuljon a félelme, amelyet akkor éreznek, amikor a német ipar versenyére gondolnak. A kormány a behozatalt

korlátozta és mindazt, amit Németországban elő lehet állítani, kizárja a behozatalból. Csakis bizonyos nyersanyagokat hoznak be külföldről.

Nem vagyunk hajlandók — mondja tovább a kiáltvány — a német birodalom lakosainak számát apasztani. Reméljük, hogy a legközelebbi esztendő során a német nép a természetes szaporodás révén még jelentősen gyarapodni fog. Tevékenységünk külpolitikai és katonai téren nem irányul egyetlen külföldi állam ellen sem.

Azt azonban le kell szögeznünk, hogy Németország nem mond le arról a követeléséről, hogy gyarmatokra való igényét kielégítsék.

Németország tiszteletben tartja más országok és népek érdekeit, azonban nem hajlandó arra sem, hogy a maga érdekeit más országok akaratának alávesse. Nem félünk a bolsevista veszedelemtől, mert az agitátorok és uszítók Németországban nem találnak megfelelő működési teret. Az ilyen külföldi agitátorokat visszaüzük területünkről. Azért ünnepélyesen kijelentem, hogy Neumann és Kun Béla, akik ma teljesen tönkrereszik Spanyolországot, Németországban nem juthatnának szerephez. Németországban békét és nyugalmat teremtettünk, de békét és nyugalmat akarunk a külfölddel is.

Népünk azonban mindenkor hajlandó sikra szállani a szabadságért. Minden külföldről jövő támadást brutálisan utasítunk vissza. Erősebbé és harcoképesebbé tettük hadseregünket.

A kiáltvány azután felsorolja a különböző belpolitikai teendőket és rámutat arra, hogy a legközelebbi feladat Németország politikai és katonai megerősítése. A kiáltványt nagy tetszéssel fogadták a jelenlevők és sokáig ünnepeleék Hitlert.

A nemzeti szocialisták nürnbergi kongresszusa két napig tart és pedig ma és holnap. A birodalom különböző részeiből még egyre jönnek a különvonatok, amelyek rohamosztágosokat és nemzeti szocialistákat hoznak.

Leleplezték az utóbbi évek legnagyobb csempészbandáját

Az amerikai stílusban dolgozó csempészbandákhoz hasonló szervezet nyomaira bukkantak a romániai hatóságok. Legutóbb Cernautiban és Giurgiuban leleplezték le a vakmerő csempészeket és a nyomozás számai, amelyek két külön uton haladtak, végül is Bucarestben egy központban futottak össze. A csempészek behálózták szervezetükkel az egész országot, amelyet maguk között öt zónára osztottak fel.

A nyugati zóna központjai Timisoara és Arad voltak. Itt főleg külföldi valutát hoztak be tiltott módon az országba.

Erdély északi részének központja Oradea volt, ahol első sorban csehszlovákiai eredetű áruval dolgoztak. Bucovinában értékes orosz szőrmét csempészték, Constantán keresztül kábítószereket hoztak be az országba, míg Giurgiui a selymek és szövetek titkos behozatalá-

nak volt a központja. A kiterjedt csempészársaságnak a tagjai között szerepelt a nemzetközi vonatok hálókocsijainak személyzete, a külföldről érkező hajók legénysége, a bolgár vámosok, egyszerű parasztemberek és nagykereskedők is. Eredményes munkájukra jellemző, hogy

egyedül a bucovinai csoport négy éven keresztül folytatta munkáját, amivel husz millió lei kárt okozott az államnak.

Az északi csoport leleplezésével megbízott vizsgálóbíró számos házkutatást tartott Bucovina több városában és a vizsgálat meggyorsítása érdekében még a repülőgépet is igénybe vette. Ez a gyorsaság azért volt indokolt, mert a csempészek ügynökei mindenhol követték a vizsgálóbírókat és szinte állandó megfigyelés alatt tartották. A repülőgép segítségével ezt a megfigyelést sikerült elkerülni és a bűnösököt megkötötték.

A déli csempészcsoporthoz tartozó házkutatások eredményesek is voltak. A vizsgálóbíró eddig több mint ezer kilogramm különböző iratot foglalt le, amelynek tartalma feltárja a csempészek munkáját teljes egészében. A lefoglalt iratok a vizsgálóbíró két szobáját már megtöltik és azok át vizsgálása több hétig tartó munkát követel.

A déli csempészcsoporthoz tartozó házkutatások eredményesek is voltak. A vizsgálóbíró eddig több mint ezer kilogramm különböző iratot foglalt le, amelynek tartalma feltárja a csempészek munkáját teljes egészében. A lefoglalt iratok a vizsgálóbíró két szobáját már megtöltik és azok át vizsgálása több hétig tartó munkát követel.

A giurgiui selyemcsempészek ügyében két fővárosi selyemszövődében is volt házkutatás.

Ezenkívül több más városban is folyamatban van a nyomozás, hogy ennek a veszedelmes bűnszövetkezetnek minden elágazását feltárják.

Huszezer zarándok volt Kisasszony napján Radnán

Kisasszony napján folyt le az ez évi utolsó nagyobb arányú bucsu a radnai kegyhelyen. Ezen a napon körülbelül huszezer zarándok volt Radnán. Ezek legtöbbször magyar hívők voltak, de igen sok volt a bolgár, krassován, tót, sokác, sőt görög katolikus román hívő is. Pach Agoston megyés püspök délelőtt tíz óra körül főpapi nagymisét mondott, amely alatt a gyónásukat elvégzett bucsusok áldoztatása is végbement. A magyar prédikációt Csótó Nagy István jósifolconaci, a szláv szentbeszédet pedig Kristofcsák Ferenc besenova-vechei plébános, tiszteletbeli kanonok mondotta. Azok a timisoarai zarándokok, akik vasuton, vagy autóbusszon utaztak Radnára, már kedden este érkeztek vissza. A gyalogos bucsusok ellenben ma este hat óra körül meg. Uray József káplán a Radnára való uton a kezén egy szunyog csipte meg. A csipés következtében a kézen fájdalmas daganat keletkezett, aminek következtében a káplán kénytelen volt visszajönni Timisoarára, hogy magát orvosi kezelésnek alávetse. Ennek folytán a gyalogos bucsusokat hazafelé egyedül Fodor József hitoktató, a Katolikus Ifjúsági Egyesület igazgatója vezeti.

A százéves méregkeverőn kiszabadult a fegyházból

A nagybecskerekai járásban levő Lándze és Vladimirovác községekben tíz évtizeddel ezelőtt méregkeverő bandát leleplezték, amely több embert tett el láb alól. A banda feje Pászta Anna volt, akit a köznéppászta Anujka néven ismert. Baba Anujkát tizenöt évi fegyházra ítélték és büntetésének kitöltése végett Pozsarevára szállították. Mint-hogy Baba Anujka a fegyházban kifogástalanul viselkedett, nyolc évi raboskodás után hazaengedték. Baba Anujka most hazaérkezett Vladimirovára és a fegyházban eltöltött nyolc év nem is látszik meg rajta. Kijelentette, hogy nemsokára betölti századik életét, de nem fél a haláltól. Tudja, hogy a nagy kaszás nem jön még érte. Az apja száztiz, az anyja száztizetöt éves korában halt meg. Biztos benne, hogy ha többet nem is, de a száztizetötödik életét is megéri.

OLVASSA ÉS TERJESSZE
A DÉLI HIRLAPOT!

Edward angol király Bécsben felkeresett egy híres fülorvost

Edward angol király kedden délben kíséretével együtt Bécsbe érkezett. Bárha rangrejtve utazik, a pályaudvaron mégis megjelentek fogadására az osztrák kormány képviselői és az angol követség személyzete. Selby angol követ üdvözölte a királyt, aki azután a Bristol-szállóba hajtatott és elfoglalta a számára fentartott lakosztályt. Az angol király megvizsgáltatta magát Neumann egyetemi tanárral, a világhírű fülspecialistával. Edward király néhány napig marad az osztrák fővárosban és az angol követségen estélyt

rendeznek a tiszteletére. A király tegnap délelőtt megtekintette a bécsi mintavásárt és sokáig tartózkodott a külön magyar kiállításon. Amikor a Hortobágy kiállítást, sajnálkozásának adott kifejezést, hogy ezt a híres magyar pusztát még nem látta, azonban reméli, hogy egyszer majd arra is sor kerül.

Szerdán délben az angol király meglátogatta Miklas köztársasági elnököt, akinél egy órán keresztül tartózkodott. A látogatásnál jelen volt Schuschnigg osztrák kancellár is.

A mentők félszázados jubileuma és új otthonának felszentelése

Az önkéntes mentőegyesület most ünnepelte meg fennállásának ötvenedik évfordulóját, egyben felszentelte az új otthonát és jegyzőkönyvébe iktatta, hogy Erzsébet hercegnő elvállalja az egyesület védnökségét. Az ünnepségen résztvett a bucaresti önkéntes mentők nevében Minovici dr. egyetemi tanár, a stockholmi mentők nevében Eckeroth kapitány, a koppenhágai mentők részéről Falk Wilhelm, a budapesti mentők képviselőjében pedig Radány Márk, aki évek előtt a timisoarai mentők főparancsnoka volt. Megjelentek az ünnepségen a különböző egyházi, polgári és katonai hatóságok vezetői is.

Délelőtt kilenc óra körül különböző egyházak templomaiban hálaadó istentiszteleteken vettek részt a mentők és a vendégek. Utána az egyes temetőkhöz

koszorút helyeztek el a mentőegyesület alapítóinak sírjaira. Délben tízenként óra körül megjelent a mentők új otthona előtt Mager Andrei aradi görög keleti püspök, akit Prochaska Ede, a mentőegyesület elnöke, fogadott a vezetőség élén. Az új otthon Mager Andrei püspök nagy papi segédlettel szentelte fel, utána pedig megható beszédet mondott a mentők önzetlen emberbaráti munkájáról.

A felszentelés után az otthon zsufálásig megtelt nagytermében megtartották a diszközgyűlést. Minovici Aurél egyetemi tanár, a mentőegyesület diszelnöke nyitotta meg a jubiláris közgyűlést. Eltette Carol királyt, Erzsébet hercegnő védnököt és annak a kivánságának adott kifejezést, hogy az egyesület továbbra is folytassa eddigi eredményes munkáját. Prochaska Ede elnök üdvö-

zölte a külföldi vendégeket, akiknek megjelenése az emberi szolidaritás bizonyossága. Az egészségügyi miniszterium nevében Buteanu dr. egészségügyi vezérfelügyelő, a megye nevében Broanca Traian prefektusi titkár, a város nevében Olariu Petre alpolgármester, a tisztikar nevében Mihailescu ezredes, a Vörös Kereszt nevében Gabor Livius dr. főorvos üdvözölte a jubiláns egyesületet. A külföldi mentőtársulatok nevében Boullen Pierre francia konzul, Eckeroth svéd és Falk dán kiküldöttek beszéltek. Ez utóbbi a vezetőség tagjai között kiosztotta a dán mentőtársulat emlékeit. Az üdvözlésekre Major Augustin dr. főparancsnok válaszolt. Ezzel a diszközgyűlést véget ért.

A tanítók részt kérnek a közéleti szereplésből

Az ország tanítóit az idén Cernautiban tartották meg nagygyűlésüket, amelyen Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszter is résztvett. A kongresszuson a tanítók helyzetével foglalkoztak és követelték, hogy a tanítók kezdőfizetését háromszézer leiben állapítsák meg. Mentésük érdekében a tanítók fiait a középiskolai és főiskolai illetékek megfizetéséig, a tanítók fiai részeseüljenek előnyben a tanítóképzőkben való felvételnél. A tanítók fizetésének letiltásánál ez ne menjen az összeg egyharmadát, hanem annak csak egyötödét foglalják le. Az igazgatói állás megválasztásához hozzá kell nyilvánosságra és azok betöltésénél a törvényes előírások szigorú betartásával járjanak el. Ezenkívül a vidéki tanítók részére ugyanazt a fizetést követelték, amit a városi tanítók kapnak. A nagygyűlés végül tiltakozott az ellen, hogy a közéletben való aktív szerepléstől el akarják tiltani őket. Az új közigazgatási törvényben van ugyanis egy szakasz, amely kimondja, hogy a tanítókat tilos a megyei vagy községi tanácsokba beválasztani. A tanítók hangoztatják, hogy nevelő munkájuk az iskola kapujánál nem ér véget, mert mint a nép szellemi vezetői ezt a munkásságukat az iskolán kívül is folytatni kell.

Megfelelő helyet keresnek az országos állatvásártér számára

Tirbu George városi főállatorvos a város vezetőségéhez beadványt intézett, amelyben sürgeti az állatvásár végleges megoldását. Az a terület, amelyen mostanában az országos állatvásárokat tartják, a katonai kincstár tulajdona és voltaképpen gyakorlóterén a város nem is építhette meg azokat a szükséges berendezéseket, amelyeket az állatvásárokról szóló szabályzat előír. A katonaság bármikor megvonhatja a vásártól azt az eddigi hozzájárulását, hogy a gyakorlóteret vásárokat tarthasson és ebben az esetben a város vásártér nélkül maradna. Az utóbbi időben különben a katonaság a gyakorlóteret juhlegelőnek adta bérbe. A városi főállatorvos azt javasolja, hogy a város a vágóhíd mellett levő kisebb állatvásártérrel nagyobbítsa meg és tartsa ott az országos állatvásárokat. A nagyobbitás egy történe, hogy a város a vágóhídi állatvásárral szemben a villamosvasut másik oldalán levő területet venné igénybe. Ezt a területet természetesen először megfelelően rendezni kell hozni, a gödröket be kell tömni, a halmokat pedig lefordítani. Azután meg kell építeni a törvény által előírt vásártéri berendezéseket. Az a körülmény, hogy a vásártér mellett a villamos halad el, csak előny. A villamos segítségével ugyanis a vasut vagonokat a vágóhídig lehet hozni. A beadvány sorsa felől a város vezetősége legközelebb dönt.

Ma estétől kezdve
NÁDASI ERNŐ
az ismert humorista és konferanszié
néhány napig vendégszerepel
a **Dacia-kávéházban**

Madridot teljesen elzárták San Sebastian pedig lángokban áll

A spanyol polgárháboru tovább dúl és San Sebastian sorsa is megvan pecsételve. A nacionalista csapatok már behatoltak a város egyes külső kerületeibe.

A város tegnap reggel óta lángokban áll. A szeparatisták most már a polgári lakosság ellen fordulnak.

A spanyol polgárháboruban a genfi Vörös Kereszt központ statisztikája szerint eddig százezer ember vesztette életét és körülbelül kétszázezerre tehető a sebesültek száma.

Madrid most már teljesen el

van zárva a külvilágtól és a felkelők remélik, hogy a fővárost hamarosan elfoglalják.

Birtokukba kerítették Sierra de Grado városát, amelyben a kormánycsapatok nagymennyiségű fegyvert és lőszert halmoztak fel.

Herbette francia nagykövét megkísérelte, hogy a felkelők és a kormánycsapatok között San Sebastian átadása érdekében megegyezést hozzon létre, azonban a nacionalisták ragaszkodtak hozzá, hogy a várost minden feltétel nélkül adják át. Tegnap délben levelet hoztak San Sebastianból, azonban Mola

tábornok a levél elolvasása után kiadta a parancsot, hogy az ostromot erélyesen folytassák.

Londonban tegnap kezdődött meg annak a bizottságnak az ülése, amelynek feladata, hogy megállapítsa a spanyolországi eseményekkel szemben való semlegességi határozat végrehajtását.

A konferencián huszonhat állam képviselői vannak jelen. Többek között Románia képviselője is ott van. Feltűnést kelt, hogy Portugália az értekezletről távol maradt.

maiaba utazik, ahol kihallgatáson jelenik meg Carol királynál. Az uralkodó azután Antonescu külügyminisztert fogadja. Ezen a kihallgatáson Antonescu a király elé terjeszti a Pozsonyban tartandó kiséntant konferencia irányvonalait jóváhagyás végett.

A jugoszláv miniszterelnök pénteken este Antonescu külügyminiszterrel együtt Pozsonyba utazik a kiséntant államok konferenciájára. Beavatottak szerint Sztójadinovic bucsurestii látogatásának egyik célja az, hogy Romániát megnyerje az antibolszevista front számára.

Fiatal mázolósegéd halálos balesete

Oprea Anton aradi vállalkozó munkása már hetek óta dolgoznak a helybéli főpályaudvar tatarozásán. Az épület külső részének rendbehozatala után a váróterem kiavítására került a sor. Négy munkás, köztük Mihail Ferenc huszonhat éves mázolósegéd, az első osztályu váróterem mennyezetének festésén dolgozott. Az állvány egyik gerendája hirtelen eltört és Mühlthaler a tizenkét méteres magasságból lezuhant. A szerencsétlen fiatalember koponyaalapi törést szenvedett, ezenkívül a balkarja és a lába is eltört. Mühlthaler apja, aki két másik munkással szintén a váróteremben dolgozott, az eszméletlen fia segítségére sietett, de már nem segíthettek rajta. A mentők beszállították a kórházba, ahol anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, több órai szenvedés után meghalt. Holttestét a kórház halottaskamrájába szállították és felboncolták. Az állomás rendőrkirendeltsége részéről Velic komiszárus jelent meg a szerencsétlenség színhelyén és megindította a nyomozást annak a megállapítására, hogy a tragikus halálért kit terhel a felelősség.

Stalin már senkiben sem bizik. Molotov, a szovjet népbiztosok tanácsának elnöke, mint azt már jelentettük, kegyvesztett lett Stalin előtt. Molotovnak azonban még most is nagy a népszerűsége az orosz munkásság körében és a szovjet kormány elhatározta, hogy erre való tekintettel Molotovot nem állítja a hadbíró elé, hanem száműzi Szovjetországból. Ez a száműzés úgy történik, hogy Molotovot valamelyik jelentéktelen kis államban kinevezik a szovjet követévé. Allitól Vöröslov, a vörös hadsereg főparancsnoka járta ki, hogy Molotovot ne tartóztassák le, hanem küldjék külföldre. Ujabb jelentések szerint Rosztovban újabb összeesküvést lepleztek le, amelynek tagjai mind Trockij hívei. A tartóztatottak között van Kalikov ismert nevű orosz tudós is.

E hó 15-én végérvényesen külföldre költözködve, a használat céljára feleslegessé lett következő tárgyak ugymint:

egy antik függő-óra
két Biedermeier-szék
egy kerek Biedermeier-asztal
egy igen szép Biedermeier
fiókos szekreter
egy márványoszlop
tizenkét drb. márkás festmény
összesen és együttesen
20.000 leiert eladók
Cim a kiadóban

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DÉLI HÍRLAP

Fellázadt két nagy hadihajó legénysége a lisszaboni kikötőben, de a lázadókat levertek

A portugál flottának a lisszaboni kikötőben levő két nagy hadihajója fellázadt. A lázadás az Alfonso de Albuquerque és a Dao hadihajókon tört ki. A két hajón a lázadó legénység magához ragadta a hatalmat. Amikor az esetet a kormány tudomására hozták, az kiadta a parancsot, hogy a városból bombázzák a két lázadó hajót. Ez meg is történt, mire a két hadihajó is készenlétbe helyezte ágyuit azzal a szándékkal, hogy a várost löjje.

Erre azonban nem került a sor, mert a parti ütegek olyan nagy károkat tettek a két hadihajóban, hogy azok kénytelenek voltak a tüzelést abbahagyni. Végül is a két lázadó hajó kénytelen volt magát megadni.

A lázadó matrózok közül hatan elestek. Kilenc matróz súlyosan megsebesült. A lázadókat letartóztatták és valamennyit haditörvényszék elé állítják.

A portugál kormány az esettel kapcsolatban megette a szükséges intézkedéseket. Az egyes miniszteriumokat és középületeket katonaság őrzi. Lisszabon fontosabb sztratégiai pontjait megszállták. Ujabb felkelési kísérletre eddig seholy nem került a sor. A kormány hivatalosan közli, hogy az egész ország területén rend és nyugalom uralkodik.

A portugál tengerészeti hatóságok megállapították, hogy a lisszaboni kikötőben lefolytatott lázadás a kommunisták bujtogatására vezethető vissza.

A felkelőknek az volt a tervük, hogy a két hadihajót Malagába viszik és ott a madridi kormány rendelkezésére bocsátják. A tengerészeti hatóságok erélyes fellépésének köszönhető, hogy a lázadás nem terjedt át más hajókra is.

A portugál kormány kimondotta, hogy a két lázadó hajó matrózait kizárják a

hadsereg kötelékeiből. Ugyanezt teszik azokkal a tisztekkel is, akiknek mulasztása tette lehetővé a lázadás kitörését. A

hajók kapitányát és helyettesét szabadságolják. A foglyok már a legközelebbi időben a hadbíró elé kerülnek.

A felrobbant benzines üveg súlyos sebesülést okozott

Súlyos baleset történt tegnap délután ifj. Engels Béla dr. fogorvos III. kerületi Mihai Viteazul-ut 4 szám alatti lakásában. Ründe Mária harminchat éves háztartásbeli nő, aki a fogorvos szolgálatában áll, a konyhában a tűzhely körül benzinnel telt üveggel foglalatzkodott. Egyik pillanatban a benzin tüzet fogott és az üveg felrobbant. Az égő folyadékotl meggyulladtak az asztorszék és a konyhában tartózkodó Ründe Magda, tizenhárom éves diákleány ruhái is. Kétségbeesett sikoltozásukra a konyhába

sietett Engels dr. felesége is, akinek ruhái ugyancsak tüzet fogtak. A rémület pillanatai voltak ezek és végül is sikerült a házbelleknek a tüzet elfojtani. Ifj. Engels Béla dr. felesége a karján, lábán és arcán szenvedett első és másodfoku égési sebeket. A karján sebesült meg Ründe Magda is. A legsúlyosabban Ründe Mária sérült meg, aki karján, lábán és mellén harmadfoku égési sérülésekkel került a kórházba. Odakerült a leány is, míg ifj. dr. Engels Bélánét az egyik magán-szatóriumban helyezték el.

Az ifjuság világkongresszusa hatékonyabb védelmet kér a kisebbségeknek

Genfben most ülésezik az ifjuság világkongresszusa, amelyen a különböző nemzetközi problémákhoz szólnak hozzá. A tárgysorozat egyik fontos pontja a kisebbségi kérdés, amelyhez valamennyi ország ifjuságának képviselői szólnak hozzá.

Duk a-Zólyomi Norbert dr., aki a csehszlovák delegációban a magyar kisebbség egyik képviselője, az egész csehszlovák delegáció nevében a következő javaslatot tette:

1. A kisebbségi kérdés elvi fontosságú ügy és annak békés rendezését a béke alapvető feltételének tartják.

2. A kisebbségi problémák faji, vallási, nemzetiségi és nyelvi természetűek.

3. A kisebbségi kérdést valamennyi bizottságnak a legszélesebb alapon kell vizsgálat tárgyává tenni, még pedig politikai, jogi, gazdasági, szociális és kulturális nézőpontok alapján.

4. Szükségesnek tartják, hogy a népszövetség valamennyi tagállama, kivétel nélkül, elfogadja a szerződések kisebbségi vonatkozású szakaszait és hogy az érvényben levő szerződéseket úgy módosítsák, hogy azok hatékonyabb védelmet nyújtsanak a kisebbségeknek.

A jugoszláv miniszterelnök ma Sinaiában kihallgatáson jelenik meg Carol király előtt

Sztójadinovic jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter városunkon keresztül Bucarestbe utazott. A timisoarai állomáson megjelentek fogadására kedden este a hatóságok fejei, akik előtt kijelentette, boldognak érzi magát, hogy Romániába ellátogathat. Sztójadinovic szerdán reggel nyolc órakor érkezett meg

a fővárosba. Dél előtt megbeszéléseket folytatott előbb Tatarescu miniszterelnökkel, majd Antonescu külügyminiszterrel, azután felkereste az ismeretlen katona sírját, amelyre koszorút helyezett. Tegnap este a jugoszláv miniszterelnök tiszteletére ünnepélyes fogadás volt. Sztójadinovic ma reggel Si-

Bánáti birtok

400 hold szántóföld, 500 hold erdő (kitermelési joggal) egy tagban jutányosan eladó.

Felvilágosításokat Dr. Arthur Weisz és Dr. Virgil Simon ügyvédek irodája, Timișoara I. Piața Libertății, nvuit.

HIREK

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 7-től, szeptember 13-ig városunkban a következő gyógyszerterak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 August-utcában levő Löw-gyógyszertár és a Dorobantilor-utor levő Meisner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Doja-utcában levő Róth-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungváry-gyógyszertár.

Az V. kerületben Xóváry—Chioreanul Iosif gyógyszerterára és Frateián Panajoth Ernő gyógyszerterára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Nincsen új a nap alatt

Az embernek valóban azt kell gondolnia, hogy nincs új a nap alatt, ha azokat a sorokat olvassa, amelyekbe D o s z t o j e v s z k i j, a nagy orosz író 1873-ban irt „Egy író naplójában”:

— Rossz hírek jönnek Spanyolországból. A kormány elkecseregett harcot folytat, de egyelőre nem sok hitelt adhatunk az onnan jövő híreknek. Dühös összecsapásokról érkezők jelentések, de ezek a jelentések Madridból származnak. Délen borzalmas kegyetlenségek történnek. A karhagenai hajóraj Alikantét bombázza; a rémségek a francia és angol tengerészek szemeláttára játszódnak le. A német hajók közbe akartak lépni, de szándékuktól el kellett állniok a francia és angol hajóhad tétlensége miatt. Ezek semlegesek akarnak maradni. Délspanyolországban a kommunizmus, északban a klerikálisok pusztítanak... Egészen világos, hogy a kommunizmus hatalmas szerepet játszik a jelenlegi spanyol felkelésben.

A MAGYAR PÁRT MEGEGYEZETT A NEMZETI PARASZTPARTTAL. Oradea és Bihormegyében a Magyar Párt és a nemzeti parasztpárt között megegyezés jött létre, amelynek értelmében egy a városi, mint pedig a megyei választáson közös listával vesznek részt. A megegyezés értelmében a Magyar Párt a városi jelölő listán a tanácsosi helyek felét, a megyei listán harminc százalékát kapja. A városi választáson a listavezető Roxin Teodor lesz. A választási egyezményt a két párt választmányai már jóváhagyták.

— Pacha püspök őszi bérmautja. P a c h a Ágoston megyés püspök szeptember 12-én Oravitára utazik, ahol az ottani újonnan renovált plébániatemplomot szenteli fel. Oravitáról hazatérve a püspök néhány napon keresztül itthon marad, majd megkezdí őszi bérmautját. Szeptember 19-én Comlosulmi, 20-án Jimbolia, 22-én Grabati, 23-án Lenauheim, 24-én Jeciamare, 26-án Jeciamica, 27-én Carpinis és Checia, 28-án Uivar és Raut, 29-én Otelec, 30-án Sanmartinunguresc, október 3-án Sacalaz, 4-én Freidorf és 5-én Sanmihalgerman községekben osztja ki a bérmálás szentségét.

* Erdély Izolda áll. kép. zenetanárnő a zongora- és zeneelméleti tanítást szeptember 1-én megkezdte. Csoporttanítás, korrepetálás énekekkel. Jelentkezés délelőtt 9—1-ig. III., Str. Iosif Gal 5. II.

— Ezüstlakodalom. P á l f y Mihály, a Resita-művek főtisztviselője és felesége, született Beca Anna, most ülték meg házasságkötésük huszonötödik évfordulóját. Frigyüket a resitai római katolikus plébániatemplomban L i s c h e r o n g Mátyás főesperes szentelte be újból. A szertartás alatt R o h r Péter karnagy vezényletével az egyházi énekkar több éneket adott elő. Az ezüstlakodalmas párt számosan keresték fel üdvözléseikkel.

Iskolai visszaélések miatt a panaszok egész özöne érkezik az Országos Magyar Párthoz

A tanulóknak a hitvallásos iskolákba való beiratkozásához — mint arról már ismételten megemlékeztünk — szükség van bizonyos esetekben a gyermek anyanyelvét igazoló hatósági bizonyítványra. Timisoarán ezeket a bizonyítványokat az egyes kerületi telekbiróságoknál kell kérni a szülőknek. A telekbiróságok megállapítása és jelentése alapján a bizonyítványokat azután a központi városházán a közigazgatási ügyosztály állítja ki.

Erdélyből az idén is számos panasz érkezik a tanév elején a Magyar Párt országos irodájába. Madaras ciucmegyei községben O p r e a Leonte állami iskolai igazgató a beiratási bizonylatok kiadásával kapcsolatban negyedizigleni származási bizonylatot kért a szülőtől. Ezenkívül a legnagyobb munkaidőben kényszerítette a szülőket, hogy az új állami iskolánál közmunkát teljesítsenek. Az állami iskola igazgatója a kisebbségi szülőket gyermekeik mulasztásaiért 1500—2500 leies pénzbírságokkal sújtotta. A kivetett büntetést azonban törölte, ha a szülő kötelezte magát, hogy gyermekét állami iskolába járattja. Piaesli de jos községben nagyban divik a névelemzés és számos magyar nevű gyermeket nem magyar származásúnak

— **Az új román templom felszentelése.** Nagy ünnepek keretében ment végbe a IV. kerületi új görög keleti román templom felszentelése. Az új templomot V l a d Victor műegyetemi tanár tervei szerint építették meg, a freskókat M i l o i a Joachim dr. muzeumi igazgató és B o g d a n Catul szépművészeti iskolai tanár festették, a szobrászati munkát pedig G a j o végezte. A bejelentést, amelyen a különböző felekezetek küldöttségei is megjelentek, délelőtt kilenc órakor kezdte meg nagy papi segédlet mellett M a g e r Andrei aradi püspök. A római katolikus egyházat Kayser Lajos prelátus és Metzger Márton dr. préostplébános, a református egyházat Debreczeni István lelkész és Ajtay Gábor segédlelkész, az evangélikus egyházat Argay György főesperes, a szerb egyházat Kosztics Szlobodán püspöki vikárius és a zsidó hitközséget Drechsler Miksa dr. főrabbi képviselte. A felszentelés után Mager Andrei püspök mondotta az első misét és szentbeszédet az új templomban. Mised után a püspök pappá szentelte P o p a Titu diakonust.

* Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában szeptember 15-én kezdődik a tanítás. Jelentkezések az iskolában, Piata Plevnei 3, délelőtt 11—1-ig, délután 5—6-ig.

— **Gyilkosság a tánemulatságon.** F a r d e a Nicolae, a carasmegeyi Holdea község gazdája, az elmúlt évben az egyik tánemulatságon összeveszett P o p a Gheorghe nevű gazdatársával. Fardea a tánemulatságon a pénztáros munkáját látta el és hiába fizette meg P o p a Gheorghe a tiz lei belépődíjat, nem adta ki a belépőjegyet. A veszekedés egyre hangosabb lett, majd P o p a megragadta Fardea nyakát, mire az előkapta zsebkését és felmetszette P o p a hasát. A sérülés olyan súlyos volt, hogy P o p a rövidesen meghalt. Az oravitai törvényszék öt évi fegyházra ítélte Fardea Nicolae, akinek büntetését a helybeli ítélőtábla tegnap hét évre emelte fel.

minősítene. A semmitűzőeknek azt a döntését nem veszik tekintetbe, hogy a gyermek esetleges román származását a vitató tanügyi hatóságoknak kell bizonyítani. Ugyanebben a községben az óvodának az elemi iskolába kerülő növendékeit az állami iskola magának igényli azon a címen, hogy a gyermekek román állami óvodába jártak. Más óvodába nem is járhattak, mivel olyan a községben nincsen. A felekezeti iskolában természetesen betartják azt a rendelkezést, hogy az első osztályba csak a hetedik életévet betöltött gyermekeket vesznek fel. Ezzel szemben az állami iskola igazgatója a hat éves gyermekeket is felveszi. Természetesen ezek aztán később nem mehetnek át a felekezeti iskolába.

Misentea erdélyi községben Bucur állami igazgató azzal tagadja meg a hitvallásos iskolába való beiratáshoz szükséges bizonylatok aláírását, hogy a községben nincs felekezeti iskola. A száz éves katolikus iskola a múlt évben csak egy évre kapott működési engedélyt, a mostani tanévre pedig az engedély még nem jött meg. Nagy panasz továbbá, hogy a megyébe hatvanegy olyan új tanítót neveztek ki magyar községekbe, akik egy szót sem tudnak magyarul.

— **Baran Petru temetése.** Nagy részvét mellett folyt le B a r a n Petru nyugalmazott iskolaigazgató, Baran Coriolan dr. volt vármegyei prefektus édesatyjának a temetése. A gyászháznál a beszentelési szertartást M a g e r Andrei aradi püspök végezte, aki nagy beszédben méltatta az elhunyt érdemeit. Több gyászbeszéd elhangzása után a hatalmas menet elindult a III. kerületi görög keleti román templom felé, ahol L a z a r e s c u caransebesi püspök mondott zsolozsmát. Ugyancsak ő végezte a gyászszertartást a temetőben is. A temetésen a polgári és katonai hatóságok kiválóságai is megjelentek.

— **A Magyar Párt mehalai tagozata** ma, szeptember 10-én este kilenc órakor tartja meg szokásos havi választmányi ülését.

— **Nagyarányu selyemcsempészést lepleztek le.** Fővárosi jelentés szerint az ügyesség számos házkutatást tartott. A házkutatások révén egy selymet csempésző bandát igyekeznek leleplezni. Beavatottak szerint a házkutatások szenzációs eredménnyel végződtek és már a közeli napokban feltűnésteltető letartóztatások is lesznek.

— **Az intellektuel munkanélküliek sürgős jelentkezése.** Az egyes kerületi telekbiróságokon megkezdődött az intellektuel munkanélküliek jelentkezése, amely azonban az előző napi három napos munkaszünetre való tekintettel még csak igen szórványos. A város vezetősége felszólítja az illetőket, hogy saját érdekében minél előbb jelentkezzenek. A telekbiróságokon csak az illető intellektuel munkanélküliek nevét és lakcímét jegyzik fel. Ez arra szolgál, hogy az intellektuel munkanélküliek összehámlásával megbízott állami tisztviselők megjelenhessenek az illetők lakásán és ott a helyszínen vehessék fel a szükséges adatokat.

Edward repülőtestőrei

VIII. Edward angol király olyan új tással lepi meg a világot, amelyre idáig még nem volt példa a történelemben. Az uralkodónak voltak már gyalogos testőrei, lovastestőrei, VIII. Edwardnak azonban repülőtestőrei lesznek. Az angol légiflotta két repülőszázadát szervezik át testőrséggé. A jövőben VIII. Edward repülőgépe előtt az egyik testőrszázad fog szállani, mögötte pedig a másik testőrszázad helyezkedik el zárt alakzatban. Az új alakulat hivatalos neve: királyi légi testőrség lesz.

— **A magyar hadsereg új vezérkari nőke.** Budapestről jelentik, hogy H o r t h y Miklós kormányzó a magyar hadsereg vezérkari főnökévé R á c z Jenő tábornokot nevezte ki, akit egyben altábornaggyá léptetett elő.

— **A bánági román dalárdák nagy dalosünnepe.** Szeptember 13-án és 14-én — miként arról már beszámoltunk — városunkban a bánági román dalárdák nagyszabásu dalosünnepélyt rendeznek amelyen körülbelül tizezer énekes vesz részt a Bánág különböző falvaiból. A város a dalosünnep céljaira kétszáz ezer lei támogatást szavazott meg.

— **Magánszemélyek nem versenyezhetnek az ékszerészkartellel.** A városi zálogházban kedden délután kezdődött meg a ki nem váltott, vagy meg nem hosszabbított tárgyat árverése. A közönség részéről panaszok hangzanak fel, hogy magánszemélyek a zálogházi árverésen nem vásárolhatnak semmit. Ugyanis az ékszerészek kartellebe állottak össze és minden tárgyat összevásárolnak, azután pedig szétosztják a megvett ékszereket egymás között. Az árverésen, amely több napig tart, eddig körülbelül százötvenzárter lei folyt be.

— **Két halális repülőbaleset.** Iasi közelében tegnap P l a t o n Mihai hadnagy gépe olyan alacsonyan repült, hogy egy fába ütődött és lezuhant. A hadnagy meghalt. Buzaunál pedig C o n s t a n t i n e s c u Gheorghe pilóta gépe zuhant le. A pilóta kiugrott a gépből, de ejtőernyője nem nyílt ki és halálra zuzta magát.

— **Vasuti nyugberek fizetése.** Az államvasuti nyugberek szeptember havi járandóságai kifizetése ma, szeptember 10-én reggel nyolc órakor kezdődik meg a IV. kerületi pályaudvar teheráruraktárának főnökségénél.

* **Dr. Perlestein Artur** belgyógyász-szakorvos, laboratórium, röntgen, elektrokardiográfiai szívvizsgálat és anyagcserevizsgálat részére, visszaérkezett és újból rendel I. kerület, Duca-utca 4. sz., 9—11 és 3—5 között. Telefon 4-42.

— **Szabodon engedték a gyilkossággal gyanúsított gazdát.** Megirtuk, hogy a M ü l l e r Anna és M u s c h o n g Magdolna gieri asszonyok meggyilkolásával vádolt F l e g e r József kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a büntényt M u t h Péter timiseni gazdálkodó segítségével követte el. Muth Pétert ennek alapján őrizetbe vették, de mivel alibit bizonyított, három nap után szabaddon bocsátották.

Hirdetmény

Özv. Drăgan Sándorné szül. Vízkeleti Mária, munkásnő, Timisoara II., Colonia Muncitorilor 74. szám alatti lakos, el akarja adni a házát, amelyet ezidőszereint egyetlen hitelezője tart birtokban.

A ház 70.000 lei készpénzfizetés ellenében megkapható. Cím a kiadóban.

Uj vezetés!

Uj vezetés!

Megnyilt

„ROYAL“ kávéház és étterem

teljesen újonnan renoválva

Elsőrangú zene! / Kitűnő konyha! / Szolid árak!

Polgári családok találkozóhelye. Parkett-tánc

MEGBUKTAK A KATOLIKUS MAGYAR FIUGIMNAZIUM NÖVENDEKEI A PÓTVIZSGÁN IS. A római katolikus magyar tannyelvű fiugimnázium nyilvánosságú jogát — mint ismeretes — megvonták, aminek következtében a tanulók állami bizottság előtt vizsgáztak. A vizsga igen kedvezőtlen eredménnyel végződött, amennyiben a tanulóknak csak elenyésző csekély száma vizsgázott sikerrel. A most megtartott pótvizsgára 58 tanuló jelentkezett, akik közül mindössze 14 tette le a sikerrel a vizsgát. A bukás tehát 74 százalék.

— **Titulescu Genfbe érkezett.** Titulescu volt külügyminiszter tegnap Genfbe érkezett. A pályaudvaron Antoniadé román delegátus várta. Titulescu kijelentette, hogy a Népszövetség ülésén nem vesz részt és Sankt Moritzba utazik.

— **Itt az őszi!** Kedden este a Bánság minden részében megeregett az eső és kisebb-nagyobb megszakitásokkal még tegnap este is tartott. Szerdán napközben valóságos áprilisi időjárás volt, mert hol nap sütött, hol pedig az eső zuhogott. A hőmérséklet alaposan csökkent, mert délelőtt kilenc órakor a hőmérő mindössze 13 fok meleget mutatott. Ez délután négy óráig 18 fokra emelkedett, de utána megint beállott a csökkenés. Este kilenc órakor a hőmérséklet 17 fok meleg volt. A meteorológiai intézet jelentése szerint északi és nyugati szél várható esővel, sok helyen zivatarral.

— **Rosszul lett és kiesett a robogó gyorsvonatból.** Budapestről jelentik, hogy Pollák amerikai filmvállalkozót Biatorbágy közelében a vasuti sínek mellett eszméletlen állapotban találták meg. Mikor magához tért, elmondotta, hogy a gyorsvonaton rosszul lett és a mellékhelyiségre akart menni, de ugylátszik tévedésből a kifelé nyíló ajtót nyitotta fel. Sebusülései nem veszélyes természetűek.

Begovits tánciskolája
I. Piata Libertatii 4. I. emelet
szeptember 13-án nyílik meg
Tanórák: hétfőn, szerdán, pénteken
Minden vasárnap 6—12-ig
„Táncgyakorló“

— **Kifosztottak egy lakást.** Galgó Erzsébet, a IV. kerületi Ghica-utca 4 szám alatt lakó asszony bejelentette a rendőrségen, hogy lakásában betörők jártak, akik ötezer lei készpénzt és tízezer lei értékű ruhaneműt zsákmányoltak. A betörés este tíz óra körül történt, amikor nem tartózkodott odahaza senki. A betörők kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Lezuhant repülőgép hat utasa életét vesztette.** A franciaországi Boucour katonai repülőterén lezuhant egy katonai repülőgép és darabokra tört. A gép roncsai között talált napló szerint a gépnek hat utasa volt, azonban csak ötnak összezuzott holttestét találták meg. Nem lehetetlen, hogy a hatodik utas már előbb kiesett és bizonyára a szerencsétlenségtől távolabba fogják megtalálni.

— **Tévedésből mást ütött agyon a sötétben.** A severinmezei Socol községben az elmúlt év december elsején lakodalom volt, amelyre Ciolac Jiva tamburazenekarárt is meghívták. Ciolac Jiva erre elment rokona, Ciolac Cada lakására, hogy a zenekar nagybőgőjét a lakodalmass házba szállítsa. Ez azonban nem akarta a nagybőgőt kiadni, mire Ciolac Jiva erőszakkal elvitte. A zenekar már javában szórakoztatta az esküvői vendégeket, amikor estefelé beállított Ciolac Cada is, aki haragjában többször arcul ütötte Ciolac Jivat, majd beleszúrta a nagybőgőbe és azután kiszaladt. Üldözőbe vették és Ciolac Jiva a sötétben leütötte egy szaladó embert. A férfi összeesett és ekkor derült ki csak, hogy a sötétben nem az ellenségét, hanem a barátját, Ciolac Savat ütötte le, aki néhány órával később meg is halt. A lugoji törvényszék Ciolac Jivat tíz évi fegyházra ítélte és ezt a büntetést tegnap a helybeli ítélőtábla is megerősítette.

— **Tanítók áthelyezése.** A közoktatásügyi miniszter Chiovschi Arisztid tanítót Vingáról Timisoarára a 6. számú elemi iskola magyar tagozatához, Roth Károly tanítót Tormacról Buziasra, Berindei Petru tanítót és Berindei Ecaterina tanítónőt a bihor-megyei Cenalorsról Otelecre helyezte át.

Teljes erővel fellángolt ismét Franciaországban a sztrájk

Franciaországban a sztrájkmozgalom ismét újabb erőre kapott. Clermont-Ferandban a Michelin-művek munkásai az egyik munkás fegyelmi büntetése miatt zavargásokban tört ki. A munkásság később kikiáltotta a sztrájkot. A munkások zárt sorokban a megyei prefektura elé vonultak és sikerült nekik az épületbe behatolni. Nemsokára kiürítették a prefekturát, de a munkát nem vetették fel újból.

A francia munkások országsszerte bérkövetelésekkel lépnek elő és mivel azokat nem teljesítik, abbahagyják a munkát. Ugy tudják, hogy a bérkövetelés csak ürügy, mert a sztrájk mindenütt politikai természetű. Marseillen a munkásság

szintén sztrájkot pukkant. A városban a fém munkások abbahagyták a munkát és megszállták a gyárakat. Marseillen a munkások huszezer munkás sztrájkol, Lilleben harmincezer textil munkás lépett sztrájkba. A munkások itt tiszszázalékos béremelést követelnek.

A francia tőzsde körében ismét nagy a pánik. Az utóbbi négy nap alatt Franciaországból nyolc millió font értékű aranyat csempészték át a csatornán. Az utolsó három hónap alatt nem kevesebb mint nyolc milliárd aranyfrank értékű aranyfrankot csempészték ki Angliába. Az arany menekülését a belpolitikai helyzettel hozzák összefüggésbe.

Földalatti vasutat akarnak építeni, ahol a vonatok négyszáz kilométeres sebességgel közlekednének

Az a terv, mellyel az aschaffenburgi Nützel mérnök lép a német nyilvánosság elé, méltán felülmulja Verne Gyula vagy az „Alagut” világhírű írójának, Kellermannnak fantáziáját is. Nützel György nem kisebb elgondolással száll sikra, mint az európai kontinenst a föld alatt olyan expresszvonatokkal kívánja összekötni, melyek a mai vasuti sebességek ötszörösével repiténék utasaikat nyugatról keletre és északról délre. Ennek a német konstruktőrnek terve azonban korántsem utópia. Elgondolása az volt, hogy a gömbölyű földtekén két pont között a legrövidebb távolság, a közöttük egyes vonalban húzható földalatti „hur”, mely a távolság közepéig, minél inkább távolodunk a kiindulási ponttól, annál mélyebb földréteget közelít meg. Nützel úgy képzeli, hogy például az Osló—konstantinápolyi vonalon, mindkét kiindulási ponton 100—150 méter mélységben indulnának ki a vasutvonalak, ezeket azonban a nagy távolságra való tekintettel nem akarja egyetlen „ideális” hurbán vezetni, hanem több kisebb hur-részre bontva furná be a felső, gömbölyű földréteg alá.

Ebben a földalatti gigantikus vonalban közel 400 kilométer sebességgel közlekednének a Diesel és elektromos motorokkal hajtott óriási áramvonal szerelvények, melyek teljesen légmentesen lennének az alagutakban fellépő nyomással szemben szigetelve s belsejükben oxigénfejlesztők, mesterséges szellőzés gondoskodna a megfelelő levegő

utánpótlásról. Ezek a torpedószerű vonatok a legnagyobb kényelemmel lennének berendezve, hálófülkék, társalgók, oivasószoba, bár, mozi, podgyázkamra s a korszerű utazás minden luxusa állna az utasok rendelkezésére, a megfelelő szolgálati személyzet pedig az üzembiztonság legnagyobb tökéletességéről gondoskodna.

Azáltal, hogy a pálya lehetőleg nélkülözi a fordulókat, nem függ tereptől, időjárástól, vagy forgalmi akadályoktól, tervezője erősen bizik abban, hogy a rendkívül gyors vonatok, főleg a földvonzasáda gyorsulási lehetőségek figyelembevételével, a 400 kilométeres sebességet minden nehézség nélkül ki-futhatják majd. Sikerülne tehát az egyetlen igazán szuper gyors közlekedési eszközhöz, a repülőgépnek végre olyan ellenfelet teremteni, mely nemcsak a távolságbirás és sebesség dolgában fel tudná vele venni a versenyt, hanem befogadóképesség, kényelem és közlekedési biztonság dolgában még messze felül is multhatná.

Az érdekes terv feltűnést kelt máris nemzetközi technikai körökben, ahol a szakértők egyáltalában nem tartják egészen kivihetetlennek a fiatal német mérnök elgondolásait. Ha Nützel konstruktőr terve megvalósul, úgy 20 perc alatt lehet jutni Budapestről Bécsbe, alig 2 óra alatt ugyanonnan Berlinbe. Egyelőre azonban mindenesetre egy problémáról mégis megfontolkozott a zseniális konstruktőr, nevezetesen: ki fogja mindehhez a pénzt adni...?

— **A Románia körüli kerékpárverseny** Turnuseverin—Craiova közti szakaszán a francia Gallienne győzött, aki a százötz kilométeres utat három óra alatt tette meg. Második a jugoszláv Prosinék, harmadik a jugoszláv Grgac, negyedik a német Kutschbach, ötödik a román Tudose, hatodik a román Tapu volt.

— **Három napos minisztertanács.** A magyar kormány tegnap kezdte meg Budapestben három napra tervezett minisztertanácsát. Tárcánkint tárgyalják le a parlament elé kerülő új javaslatokat. Ezek között szerepel az új gyógyszerész-törvény, valamint az új ügyvéd-törvény is.

Készüljön idejekorán

elő és tanuljon szabni, hogy a képesítési vizsgánkat megfeleljen. Beiratások a „Szabászási Akadémián”, Timișoara I., Piata Unirii No. 13. Népáruház felett.

Használt, de jó állapotban levő **tankönyvek féláron**
füzetek, iskolaszerek, rajzszerek legjobb minőségben, legolcsóbban
Moravetz-könyvkereskedésben vásárolhatók

FEGYVERES ALLAMCSINY KÉSZÜLT SZÓFIÁBAN. Szófia jelentés szerint a bolgár fővárosban több letartóztatás történt. Ugyanis rájöttek, hogy Czankoff volt miniszterelnök hívei állampuccsot akartak elkövetni. Czankoff az utóbbi időben nagymennyiségű fegyvert kapott külföldről. Emelkezetes, hogy Czankoff 1923-ban már vezetője volt egy nagyszabású puccsnak. Akkoriban meggyilkolták Sztambulinszki miniszterelnököt és a kormány több tagját.

— **Baltázár Dezső debreceni református püspök utóda Maklár Károly lesz.** A tisztántuli református egyház esperesei és főesperesei tegnap Debrecenben gyűlést tartottak. Ezen elhatározták, hogy a Baltázár Dezső halálával megüresedett püspökségre a hatvan esztendőes Maklár Károly egyház-megyei főjegyzőt ajánlják.

— **A lengyel marsall Bécsben.** Rydz Smigly lengyel marsall Olaszországból jövet tegnap Bécsbe érkezett és a lengyel követségen szállt meg. A tábornagy egyetlen osztrák hivatalos személyiséget sem fogadott, hanem a napot muzeumok meglátogatásával töltötte. Este továbbutazott Varsóba.

— **A nemzeti parasztpárt megyei listája.** A nemzeti parasztpárt Timis-Torontal megyei szervezete erősen készülődik a szeptember 25-re kitűzött megyei választásokra. A jelölő listát már benyújtották és azon Bocu Sever volt miniszter a listavezető. A jelöltek között szerepelnek Vanatu Ion dr., a szervezet alelnöke, Subtire Ionel dr. és Juga Liviusz, a párt titkárai, Lazar Cornel dr. ügyvéd, Pulca dr. dental gyógyszerész és a nemzeti parasztpárt több más vezetőembere. A jelöltek listája még nem végleges és azt csak a hét végén, vagy a jövő hét elején, a kisebbségekkel folytatott tárgyalások eredményéhez képest egészítik ki.

* **Dr. Stumpfoll Dezsőné, Hermann Lilla** államilag képesített okl. zenetanár, a városi zeneiskola volt tanára, zongora oktatását megkezdte. Jelentkezés d. u. 4—6 között, III., Str. Odobescu 9. szám.

— **Kommunisták bombái robbannak.** Az egyik bécsi pályaudvaron a ruhatárban elhelyezett táskában bomba robbant. Szerencsére azonban a robbanás senkit nem sebesített meg. A Semmeringen levő Wolfsberg állomáson szintén felrobbant egy bomba, amelynek szilánkjaitól egy vonatvezető súlyosan megsérült. Azt hiszik, hogy mindkét esetben kommunista merénylőtről van szó.

— **Politikai együttműködés jegyében.** Fővárosi jelentés szerint Potarea és Calinescu, a nemzeti parasztpárt ismert politikusai, tegnap Juniannal, a radikális parasztpárt vezetőjével tanácskoztak. A tárgyaláson a két párt esetleges együttműködésének lehetőségeit beszélték meg.

— **Megkerült a furfangos módon megszökött fegyenc.** A budapesti gyűjtőfogházból a napokban furfangos módon megszökött Malik Árpád fegyenc, aki a fogház szabóműhelyében dolgozott. Az egyik fegyőr ugyanis javításra adta oda egyenruháját, amelyben aztán Malik kiszökött. Napokon keresztül sikerült neki a magyar fővárosban bujkálnia, amíg tegnap hajnalban az egyik detektív letartóztatta. A zsebében az egyik orvos által kiállított bizonyítványt találtak, amely szerint Malik Ferenc ön- és közveszélyes örült. Malik a bizonyítvány segítségével a tébolydába akarta magát internáltatni, hogy ilyen módon a börtönbüntetéstől szabaduljon.

— **Négyszáz kilométert repült egy óra alatt.** Párisból jelentik, hogy Arnoux francia pilóta ezer kilométeres távon új gyorsasági rekordot állított fel. A francia pilóta ugyanis könnyű repülőgéppel négyszáz kilométeres órassebességet ért el.

Sport

A Chinezul-Ilsa csapata vasárnap a cluji Victoria ellen, a Ripensia pedig a Crisana ellen játszik bajnoki mérkőzést

Vasárnap újból érdekes mérkőzéseket bonyolítanak le a nemzeti bajnokság A) ligájában. Városunkban a Chinezul-Ilsa csapata a cluji Victoria ellen játszik. A cluji csapat fiatalokkal felfrissített csapata nem lebecsülendő ellenfél és a helybeli csapatnak minden erőfeszítésre szüksége lesz, ha meg akarja szerezni a fontos két pontot. A mérkőzést C e a u r e a n u vezet.

A Ripensia csapata vasárnap Oradean vendégszerepel, ahol ellenfele a Crisana csapata lesz. A Ripensianak sem lesz könnyű dolga, mert a Crisana a két vereség után bizonyára igyekszik majd pontot szerezni. Ennek a mérkőzésnek a bucarestii P e t r e s c u a vezetője.

Aradon a Gloria—CAO mérkőzést bonyolítják le. Ez a küzdelem rendkívül hevesnek ígérkezik. Birója a cluji Ciurel. A cluji Universitatea a fővárosi CFR csapatát fogadja. A mérkőzést az aradi Macean vezeti. A fővárosban szombaton az Unirea-Tricolor—Juventus meccset játszik le, míg vasárnap a Venus—AMEFA mérkőzésre kerül a sor. Ez lesz a forduló legérdekesebb küzdelme, mert a két, pillanatnyilag legjobb formában levő csapat méri össze erejét. A bíráskodás a cluji Russu dr. kezében lesz.

Vasárnap a B) ligában a helybeli CAMT az albauljai Unirea együttesével játszik városunkban az aradi Burdan bíráskodásával.

Atlétikai versenyek

Szeptember 12-én és 13-án Brasovban atlétikai versenyeket rendeznek és ekkor kiválogatják azokat a versenyzőket, akik az Athénban rendezendő atlétikai Balkán-játékokon Romániát képviselik. A válogató versenyre kijelölték a recasi atlétikai klub Nemes, Krausz, Eilhardt és Puhala nevű atlétáit, a Politechnica sportegyletének Gutu nevű versenyzőjét és a timisoarai Oó Lászlót.

Az oradeai vegyes csapat Debrecenben kikapott

Az oradeai CAO-Crisana vegyes csapata kedden Debrecenben vendégszerepelt kielégítő eredménnyel. A romániai csapat már 4:1-re vezetett Kovács és Bodola góljaival, amikor Sarkadi hátvéd megsérült és Zuckermann váltotta fel. A csere nem használt, mert a Boeckai hatalmas rohamainak a vegyes csapat védelme nem tudott ellentánni és a Boeckai nemcsak, hogy kiegyenlített, de 5:4 arányban a győzelmet is megszerezte a balszerencsével játszó oradeai csapat ellen.

— Ujabb földrengés Sag községben. A vasárnapi földrengés a timismegyei Sag községben számos ház kéményét döntötte le és sok épület falát repesztette meg. Sagon kedden délután öt óra tájban újabb földrengést észleltek. Ezuttal azonban alig érezhető volt a rezgés és semmiféle kárral nem járt.

— Az öt százalékos városi lakbéradó körül. A közigazgatási felelősséget bíró bizottság — mint ismeretes — törvénytelennek mondotta a város által a lakosságra kivetett öt százalékos lakbéradót. A város vezetősége elhatározta, hogy ebben az ügyben megvárja a legfelső revíziós bizottság döntését. Mihelyt a város megkapja a közigazgatási felelősséget bíró bizottság indoklását, azonnal megszerkeszti a maga felelősségét.

— Megszűnt a híres Capsa kávéház. A fővárosi Capsa kávéház, amely vendégei révén sokat szerepelt a politikában is, megszűnt. A kávéházat étteremmé változtatják át.

— A közönség közé rohant egy versenyző autó. Az északirországi autóverseny nagy szerencsétlenség történt. Chambers angol versenyző, aki elvesztette gépkocsija felett az uralmat, százhatvan kilométeres sebességgel belerohant a nézők közé. Hat ember azonnal meghalt. Husz nézőt súlyos sérülésekkel a kórházba szállították. Ezek közül kettő később meghalt.

Óvás a hazatért játékos miatt

Az Universitatea vasárnap megövtá a CAO elleni mérkőzést azzal az indoklással, hogy Kovács, a Franciaországból hazatért játékos igazoló könyvét nem mutatták meg a bírónak, aki Kovácsot távirati igazolás alapján engedte játszani. Valószínű, hogy az óvást elfogadják.

Lengyel-jugoszláv mérkőzés

Belgrádban lengyel-jugoszláv mérkőzés volt, amelyet a jugoszláv csapat könnyen 9:3 arányú eredménnyel nyert meg.

Román pilóta sikere amerikai repülőversenyen

Los-Angelesben amerikai és európai repülők részvételével nagyszabású repülőverseny volt, melyen Romániát Papan a főhadnagy képviselte nagy sikerrel. Papan főhadnagy akrobata mutatványait a közönség nagy tetszéssel figyelte és lelkes ünneplésben részesítette a kitűnő román pilótát.

Vadászati iskola a Vadászerdőben.

Az állam a Vadászerdőben vadászati iskolát létesít és ennek építését már a legközelebbi időben meg is kezdik. A város az építéshez százezer darab téglát bocsát rendelkezésre. A téglát árát a város nem készpénzben kívánja, hanem kéri, hogy azt írják le a város által az államtól kirándulóhely céljaira vásárolni szándékoltnak huszonöt holdnyi terület vételárából.

— Agyonlőtte az apját. Funduc Joan, hatvan éves Moinești községbeli gazda haragos viszonyban volt harminc éves Constantin nevű fiával, aki azt követelte, hogy apja adja át neki vagyonát. Apa és fiu között szóváltás támadt, majd a harminc éves gazda elővette vadászfegyverét és agyonlőtte az apját. Az apagyilkos gazdát a csendőrök őrizetbe vették.

— Mesterséges tüdő a tenger fenekén. Ez a címe annak a rendkívül érdekes eredeti fényképekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja a új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan riportot, cikket, egyszerű folytatásos regényt és közel száz képet közöl a kitűnő képeslap. Tolnai Világlapja egy száma 10 lei.

A VÁROSI VÁLASZTÁSOKAT FELTETLENÜL MEGTARTJÁK. Az utóbbi napokban ismételen hírek keltek szármára arról, hogy az október 15-re kiírt városi választásokat elhalasztják. Coman Augustin főpolgármester, aki most tért vissza Bucurestiből, kijelentette, hogy a városi választást a kitűzött időben megtartják és az elhalasztásról szó sincsen.

— Cinghita Cornel gyásza. Sulyos csapás érte Cinghita Cornel, a petrosani szépbányák timisoarai képviselőjét. Édesanyja, özvegy Cinghita Cornelné, született Tóth, hatvanhat esztendősen Buziason meghalt. Holttestét Timisoarára szállították és a IV. kerületi temető Feger-kápolnájában ravatalozták fel, ahonnan tegnap délután helyezték örök nyugalomra. Halálát gyászolják fiai: Cinghita Cornel és Cinghita Traian mérnök Budapestben, menyei, unokái, nővére Doleschal Teréz, unokahuga dr. Buschmann Györgyné Lipova és nagyszámu rokonság. Az engesztelő szent mise áldozatot az elhunyt lelki üdvéért pénteken reggel nyolc órakor mutatják be a IV. kerületi római katolikus plébániatemplomban.

— Az új repülőteret bucarestii cég építi. A múlt héten — miként megírtuk — a városkán az új repülőteret építési munkálatainak elvégzésére árlejtést tartottak. Az építési költségek 6 millió leit tesznek ki, azonban mivel a városnak jelenleg erre a célra csak 4.5 millió lei áll rendelkezésre, elhatározták, hogy a munkálatokat egyelőre csak ezen összeg arányában végzik. A munkálatok végzésével a Schmidiger bucarestii céget bízták meg. Mindenesetre különös, hogy amikor a helybeli építőcégek panaszkodnak, hogy nincsen elég munkájuk, akkor ilyen nagy építkezést más városbeli építésznek adnak ki.

— Gyanus halál a szállodában. A főváros egyik szállójának szobájában tegnap reggel holtan találták Van Saanen bucarestii ügyvédet. Mivel az a gyanus merült fel, hogy az ügyvéd bünténynek esett áldozatul, a hatóságok megindították a nyomozást.

Az iskolaigazgatóságok által előírt tankönyvek félárban is beszerezhetők
Librărie GALAMBOS
Cetate, Str. Vasile Alexandri

MOZI

A város nem veszi meg a Capitol-mozi vetítógépét. A Western-Electric villamosági üzem a Capitol-mozi megnyitásakor tiz esztendőre bérbeadott a városnak egy vetítógépet. A bérleti időből most már hat esztendő eltelt és a gyár — miként arról már megemlékeztünk — azt az ajánlatot tette a városnak, hogy a négy évre esedékes 1,200,000 leinyi bért, mint vételösszeget egyszerűen fizesse meg, aminek ellenében a vetítógép a város tulajdonába megy át. A város az ügy tanulmányozására kiküldött bizottság jelentése alapján úgy döntött, hogy az ajánlatot nem fogadja el, hanem a bérleti viszonyt továbbra is fentartja. A bérlet ugyanis anyagilag kedvezőbb a városra, ezenkívül a Western-Electric üzem a szerződés értelmében köteles a vetítógépet az időközben bevált újításokat is alkalmazni.

Csütörtök, szeptember 10.

Apolló-mozi: Őszi nagygyakorlat.
Capitol-mozi: Kozákvér.

Crystallin és Tropic a legmodernebb. Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogadjon el „OLLA” helyett silány utánzatokat

— Vladescu Stefan lett ismét a vidéki román újságírók elnöke. A vidéki román újságírók sajtósövetsége Craiovan országos kongresszust tartott, amelyen Badulescu Victor dr. külügyi államtitkár, Vartolomeu ramnici püspök és mintegy háromszáz újságíró vett részt. A két napos kongresszuson megvitatták a román sajtót érdeklő összes problémákat. A szövetség elnökévé újból Vladescu Stefan, főtájtikrává pedig Molin Virgilt választották meg, míg a választmány tagjai Banculescu Ion, Nicolaescu Stefan, Lega Emanoil, Serbescu Pompiliu, Manolescu I., Duplojen I. és Bradu Cutana Lya lettek.

— Megbukott a javítóvizsgán — főbelőtte magát. Nedelcu Constantin tizenhét éves constanti diák, aki az ottani liceum negyedik osztályának növendéke volt, az év végén megbukott matematikából. A diák egész nyáron készült a javítóvizsgára, amely azonban nem sikerült. Ez annyira elkészerítette a tizenhét esztendősi fiút, hogy hazament és bátyja revolverével főbelőtte magát. Mire tettét felfedezték, már halott volt.

— Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha naponta reggel éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az emésztés folyamatát. Orvosok ajánlják.

— Iskolai bizonyítványokat hamisított. Ez év márciusában a satumarei rendőrség őrizetbe vette Coldea Gheorghe ottani banktisztviselőt, akit azzal gyanúsítottak, hogy iskolai bizonyítványait hamisította. A vád szerint Coldea mindössze hat elemi osztályt végzett és többi iskolai bizonyítványát hamisítás révén szerezte. A hamis bizonyítványokkal szép karriert futott be. 1927-ben a bányásági Sannicolaul Mare községben levő járásbíróshoz került tisztviselőnek. Itt még csak négy középiskolai végzettség szerepelt törzslapján. 1930-ban azután már a nyolc középiskola elvégzéséről nyújtott be bizonyítványt és az odorhei törvényszék tisztviselője lett. Feljelentés alapján került ki a hamisítás, amire vizsgálati fogságba került. Ügyét most tárgyalta a helybeli törvényszék, amely a kétrendbeli okirathamisítással vádolt Coldea Gheorghe felett szombaton ítélik.

— A házasság iskolája. Remek háromfelvonásos szindarabot közöl a Délibáb „A házasság iskolája” címen. A népszerű színházi képeslap új számában pompás képes rádióműsorokat, nagyszerű színházi beszámolókat, pletykákat, novellákat, kitűnő filmrovatot, számtalan érdekes riportot és több mint száz képet talál az olvasó. A 100 oldalas Délibáb egy száma 8 lei.

— Felakasztotta magát a nyomorgó futballista. Prágai jelentés szerint ott a pl Rezső cseh futballista felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. Stapl bombalövéseivel szerzett magának ismert nevet. Tettét anyagi bajai miatt követte el.

Fotó-amatőrök!

Rollfilm 6x9
8 felvétel 28 Scheiner

Lei 35.—
beérkezett

Káldor Fotószaküzlet
I., Piața I. C. Brătianu 3

Közgazdaság

A repülőbélyeg helyes alkalmazása a gabonakereskedelemmel szokásos iratokra

Az egész országban élénk gabonakereskedelem folyik és az üzletkötésekből főfolyólag számos olyan irat készül, melyre kötelező a repülőbélyeg alkalmazása. A helybeli kereskedelmi és iparkamara ezért felsorolja, hogy az egyes iratokra milyen százalékos arányban kell a repülőbélyeget ragasztani. A számlákra az összeg egy százaléka, a nyugtákra, a gabonavételi borderóra és buletinekre

2—10 lei, a gabonakereskedelmi cégek által kötött adásvételi szerződésekre két lei és az összeg egy százaléka, míg az átadást igazoló iratra 2—10 lei repülőbélyeg kell. Ezek az iratok már április elsejétől kezdve bélyegkötelesek és amennyiben azok visszamenőleg nincsenek felbélyegezve, ez kihágásnak minősítendő és erről jegyzőkönyvet kell felvenni.

A drága postai díjszabás miatt a levélforgalom az utóbbi években jelentősen csökkent

A posta vezérgazgatósága kimutatta, készített az utóbbi évek posta, táviró és távbeszélő forgalmáról. Ebből a statisztikából kitűnik, hogy a postai forgalom állandóan csökken, míg a távbeszélő forgalom növekszik. Eszerint 1930-ban összesen 60,300,000 belföldi levelet, 79,500,000 levelezőlapot, 20,100,000 külföldi levelet, 6,300,000 belföldi táviratot és 700,000 külföldi táviratot kézbesített a romániai posta. 1934-ben a postai forgalom a következő volt: 37,500,000 belföldi levél, 56,000,000 levelezőlap, 12,800,000 külföldi levél, 3,600,000 belföldi távirat és 300,000

külföldi távirat. A forgalom csökkenésével egyidejűleg csökkent a postahivatalok száma is. Az 1935. évről és ez év első hat hónapjáról az adatok hiányoznak, de annyit máris meg lehet állapítani, hogy a legjobb esetben az 1934. évi nívón maradt a postai forgalom. Ezzel szemben a távbeszélő forgalom 1932 óta állandóan emelkedőben van. A postai forgalom csökkenését azzal lehet magyarázni, hogy a postai díjszabás változatlanul magas összegű, viszont a jövedelmek úgy a városban, mint a vidéken lényegesen megcsappantak.

A borbélyok kongresszusa az önbortváltók ellen. A borbélyok és fodrászok Satumaren országos kongresszust tartottak, amelyen Timisoaráról Ilincea Petru elnök, Károlyi József, Gogoasa Vasile és Justh János titkárok vettek részt. A kongresszuson szóvá tették a borbélyszakma panaszait és elhatározták, hogy a kontárok ellen a legerélyesebb harcot indítják meg. Sokat beszéltek a kongresszuson arról, hogy az önbortváltók mennyi kárt okoznak a

borbélyoknak és felterjesztést intéznek a kormányhoz, hogy az önbortváltók készületekre száz, a beretvapengékre pedig husz leies illetéket vessen ki az ország hadfelszerelési alapja javára. Remélik, hogy ennek következtében jelentősen csökken az önbortváltók száma, akik maguk borotválkoznak. Végül kimondták, hogy az egész ország területére egységes kiszolgálási díjakat állapítsanak meg.

Yacht-tea a Britanniában

Régény

Írta: S. KOVÁCS FERENC

29

— Ha ezt meg tetszene érteni, akkor azonnal világosabban tetszik azt is látni, hogy ezt az ötezer pengőt mi mennyire féltjük mindentől a világon. Hogy naponta remegünk érte és nagyobb közzgazdászok vagyunk és jobban figyeljük az újságok híreit a válságról, mint azok, akik száz és száz ezreket, sőt milliók felett gazdálkodnak... hogy mi emiatt az ötezer pengő miatt jobban drukkolunk akkor, hogyha a Földbanknak valamilyen üzlete, vagy vállalkozása nem sikerül úgy, ahogy annak kellene sikerülnie...

— És akkor tessék elképzelni, hogy életem kerül a kifizetési jegyzék négy milliárd pengőre... Megmondom a Mácsi nének, hogy csendben menjen el a bankba és vegye ki a kis pénzünket és egy léleknek a világon ne szóljon, csak vegye ki.

— Ugyebár, vezérgazgató ur kérem, ez semmi? Ötezer pengő... semmi... többet is vesznek ki naponta... fel sem tűnik... Igazán, de a Mácsi nének csunya rossz szája van... és nem tud magában tartani semmit... persze, hogy elmondja egy embernek, a szomszéd Steingruberek és elmondja egy másiknak is és egy harmadiknak is... és a Steingruberek már nem érzik a hivatali titok súlyát és elmondja husznak és az a husz megint husznak... és kérem, így történhet meg... És mindenki előbb megkapja a pénzét, csak a Mácsi néni nem. Kérem, vezérgazgató ur, ez történt, így történt...

Szerencsi Dani befektette mondanivalóját. Mere-

ven figyelte egész idő alatt a vezér arcát. A vezér egyre több érdeklődéssel nézett rá és látszott rajta, hogy a mondottakat szabályszerűen megjátszó fiatalember magával ragadja...

— Igen... igen... emberileg érthető... de ön végeredményben mégis hivatalnok... Na, mindegy... Minden esetre nagyon sajnálom, hogy tegnap olyan ridegen és kiméltlenül kellett magával elbánni... és nem kérdeztem ki a történetek okairól tüzetesebben...

Ebben a pillanatban kopognak és mielőtt a vezér még igent mondana, már felpattan az ajtó és a vezér lánya, Mädy, lép be és majdnem légiesen röpül át a szobán egyenesen a vezér nyakába.

— Csókolom, édes apukám... — mondja kacagva, aztán Dani felé fordul és megbiccenti a fejét — Jónapot, Dani... Apukám édes, tudod, hogy milyen boldog vagyok...

— De kislányom, nagyon örülök, hogy boldog vagy, bár nem tudom, hogy miért, de most kérlek, mégsem zavarhatsz...

— Oh apus, egy pillanat az egész... és Dani... nem bánom, Dani is itt maradhat, őt is érdekelné fogja. Ő az én egyik legjobb barátom... sőt a legeslegjobb barátom...

Dani arca ragyog... Hát mégis... Mädy valóságos angyal, véget vetett ennek a kellemetlen beszélgetésnek, amelyet az előbb itt a vezérrel folytatott és elhozta a leggyönyörűbb pillanatot... És most egyenesen ajtóstul rontott be a vezérnek... „Itt maradhat”, — mondta... „Őt is érdekelné fogja”, mert a „legeslegjobb barátom”. Már magában ezzel is nagyon sokat mondott... a szavai tele voltak biztással... csak semmi félelem Dani, csak bátorság! Ki vele... most itt az alkalom, hogy megkérde a kezem... Ezt

A MEZŐGAZDASÁGI KAMARA ÚJ VEZETŐSÉGÉNEK BEIKTATÁSA. A most megejtett mezőgazdasági kamarai választások alapján a helybeli mezőgazdasági kamarának hetvennyolc választott tagja van, míg a jogszertint tagok száma tizenkettő. A megválasztott és jogszertint tagokat Constantinescu törvényszéki bírő tegnap délelőtt iktatta be. A beiktatás után a tagok a saját kebelükből megválasztották a kamara elnökét és az elnöki tanács tagjait. A mezőgazdasági kamara elnöke Mihai Filip Sabiu lett, aki eddig a kamara ideiglenes bizottságának is elnöke volt.

Fokozzák Románia németországi exportját. Münchenben tegnap megkezdődtek a román-német gazdasági tanácskozások, amelyeknek az a célja, hogy Románia németországi exportját növeljék. Ez év első hat hónapjában ugyanis a Németországgal való kereskedelem mérlege 693 millió lei passzívát tüntetett fel és ezért azt kívánják, alkítsák át a két állam kereskedelmi kapcsolatát olyképpen, hogy Románia külkereskedelmi mérlege Németországgal szemben is aktív legyen.

A timisoarai őszi nagyvásár szeptember 24-én és 25-én megy végbe. Az állatvásárra csak olyan állatokat lehet eladás céljából hozni, amelyeknek egészséges voltát állatorvosi bizonyítvány igazolja. Nem eladásra szánt állatok ilyen bizonyítvány nélkül is hozhatók a város területére.

A bánági buza 400 lei. A bánági gabonapiacra a buza irányzata barátságos és az élénkülő kereslet következtében az árak megszilárdultak. A piaci árak a következők: ujbuzza 78 kilós 395, ujbuzza 79—80 kilós 400, tengeri 300, zab 255, takarmányárpa 260, tavaszi árpa 290, korpa 250, muharmag 320, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei szeráz kilónként. A lucernamag 25 és a lóheremag 28 lei kilónként.

Ahol a legtöbb kenyeret és sört fogyasztják. A legfontosabb közszükségleti cikkek fogyasztásáról készített statisztika érdekes adatokat tartalmaz. Eszerint a legtöbb kenyeret évente Belgiumban fogyasztják, ahol egy személy évi fogyasztása 273 kilót tesz ki. A leg-

kevesebb kenyér Svájcban fogy, mert ott egy személy átlagos fogyasztása évenként csak 130 kilót tesz ki. Belgium vezet a sörfogyasztásban is, mert személyenként évente 130 litert tesz ki, az átlagos fogyasztás. A legtöbb hus Ausztráliában és Argentínában fogy, ahol a személyenkénti fogyasztás évente 72 kilogramot is elér, míg Angliában csak 60 kiló az évi átlagos husadag. A legtöbb kávé Dániában isszák, ahol egy személyre évenként hététfél kiló babkávét fogyasztása jut, míg a legkevesebb kávé Angliában fogy, ahol egy személy évenként csak 0.42 kiló kávé fogyaszt.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz líra 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. lár 161—165, angol font 855—865, olasz (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 11—11.50, német márka 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

Színház

SZENDREY NEM KELL MÁR ARADNAK SEM. Arad város ideiglenes bizottsága tegnap délelőtt foglalkozott a színház bérbéradásával. A város vezetősége a színházat az új idényre Inke Rezső és Kozma Hugó aradi színészeknek adta bérbé. Szendreyék ilyenformán kipottyantak az aradi színházból. Legfőbb ideje volt és csak azt lehet sajnálni, hogy ez már nem évek előtt történt meg. Timisoara város vezetősége a jövő hét szerdáján foglalkozik a színház odaitelésével és természetesen Szendreyről nálunk még kevesebb lehet szó.

véli Mädy sokatmondó nézéséből leolvasni...

— Apuskám, hallgass ide, mialatt te nem is sejtess semmit, a te nagy kislányod szépen titokban eljegyezte magát...

— Mit beszélsz, te gyerek...?

— Igen... igen... — morogja Dani — hehehe...

— Mi az, ön is tudja? — kérdi a vezér meglepve.

— Igenis, vezérgazgató ur... már tegnap este a bálon...

— Pedig még nem is mondtam meg senkinek, — mondja Mädy. Szóval, mit szólsz ehhez? Apuci, szólj rögtön valamit. Nem is csodálkozol?

— Nem is jutok szóhoz, de előbb nem szólok egy árva szót sem, amíg nem látom azt a csirkefogót, aki titokban csinál ilyesmit? Hát én kutya vagyok? Envelem nem kell előbb az ilyet megbeszélni? Nézz meg az ember... Egyszerűen beleszeretni a lányomba... Na lássuk a legényt...

Dani egy lépést tesz előre, összevágja a bokáját, meghajlik, de mielőtt egy szót szólni tudna, a lány az ajtóhoz ugrik és felrántja...

— Na maradjon csak, hallotta, hogy a lányom nem zsenirozza magát, — mondja ugyanebben a pillanatban a vezér biztatóan Dani felé...

Dani hápog... levegő után kapkod, de nem tud szóhoz jutni, mert az ajtóban ott áll nagyattilában a kis hadnagy. Arca lángvörös, látszik rajta, hogy remegve, szívdobogva várta ezt a jelenetet, sarkantyuit összecsapja...

— Hehehe... nagyszerű, — nevet a vezér és beleveti magát irásztala karosszékebe. Na gyere bejebb, öcskös... Szervusz! Feláll és még mindig hahotázva meg feléje és kezét nyújtja...

(Vége köv.)

Dr. WERNERNE

francia óvodája és nyelviskolája

szeptember 1-én megnyit // III. ker. Strada Treboniu Laurean 3. szám

Rádió

Csütörtök, szeptember 10. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: A Giurgea zenekar műsorának közvetítése. 20.40: Táncclemez. 21.10: Felolvasás. 21.25: A rádiózenekar műsorának közvetítése. 22.45: Ionescu—Gaina zenekar. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.05: Rendőrzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Különleges hangszerek. 15.40: Hírek. 17.15: Fazekas István előadása. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Heltai N. előadása. 18.30: Cigányzene. 19.30: Galamb Sándor előadása. 20: Enek. 20.40: Hangjáték. 22.20: Hírek. 22.40: Zongora. 23: Időjárásjelentés. 23.30: Táncclemez. 24: A

„Magyar Föld” kiállítás ismertetése. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.30: Hanglemezek. 20.10: Az antik kultúra halála. Váczy Péter dr. előadása. 20.45: A rádiózenekar hangversenye. 22.15: Sporteredmények. Bécs. 18.30: Zongorahangverseny. 20.20: Fuvószene. 23.10: A rádiózenekar hangversenye. 24.05: Könnyű-zene. 1.45: Jazz-band. Belgrád. 21: Szimfonikus-hangverseny. 23.20: Kávéházi zene. Berlin. 18: Operarészletek. 18.30: Dalok az országról. 20.30: Szimfonikus-zene. 23.30: Táncczene. Köln. 23.20: Hires énekesek lemezei. 24: Kávéházi zene. Milánó. 18.15: Énekhangverseny. München. 20.30: Szórákzóató-zene. 21.10: Katonazene. 23.20: Táncczene. Prága. 23.15: Lemezek. 23.30: Hangverseny. Róma. 20.20: Vegyeszene. 21.40: Bajazzók című opera előadása. 23.45: Táncczene. Stockholm. 23: Luxemburg grófja operett előadása. Varsó. 22: Dalok. 22.25: Vonósnyegyes. 23.15: Könnyű-zene. 24.45: Jazz-band.

Péntek, szeptember 11. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: A Motzoi-zenekar műsorának közvetítése. 19.50: Felolvasás. 21.10: Puccini: Manon Lescaut, opera. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.05: Ének. 13.30: Hírek. 13.55: Zongora. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Diákkfőlöra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Séta a nyomoréksági kiállításon. 18.40: A vakok énekkara. 19.30: Sportközlemények. 19.45: Zongora. 20.30: Oláh György előadása. 21: Szalonzene. 22.15: Hírek. 22.35: Hangversenyzenekar. 23.25: Időjárásjelentés. 23.50: Angolnyelvű előadás. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek. Budapest II. 20: Élet az erdőn. Réz Endre előadása. 20.30: Hanglemezek. 21: Barokk-nő — ro-

mantikus-nő. Irodalomtörténeti előadás. 21.30: Hírek. 21.50: Zoltán Irén énekel zongorakísérettel. 22.25: Szalón- és jazz-zene. Bécs. 18: Énekhangverseny. 18.30: Mandolin- és citerahangverseny. 18.55: Az Istenek alkonya című zenedráma előadása. 24.40: Régi idők keringői. Belgrád. 21.30: Népdalok. 23.20: Lemezek. Frankfurt. 19: Nyitányok. 20: Szórákzóató-zene. 23.30: Zenekari hangverseny. 1: Szórákzóató-zene. Milánó. 20: Vegyes-zene. 21.40: Operett-részletek. 22.10: Zenekari hangverseny. 22.50: Hegedűhangverseny. 24.15: Táncczene. München. 20: Szórákzóató-zene. 22.20: Közzene. 23.30: Zenekari hangverseny. Prága. 20.55: Vidám népdalok. 22: Zenekari hangverseny. Róma. 20.20: Vegyes-zene. 21.40: Operett-előadás, utána táncczene. Stockholm. 22: A rádiózenekar magyar hangversenye. 23: Szórákzóató-zene. Varsó. 20: Hangverseny. 22: Szimfonikus-zene. 23.15: Dalosverseny. 24: Táncclemez.

Egyes-azó ára 3 lejt; vastagabb betűvel 5 lejt. Állástkeresők szavankint 2 lejt; fizetnek. Jelzés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ugyan hirdetésekre a jelzéssel ellátott írásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő Csató: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrica: Kardostrafik, Piața Traian és Str. Mercur sark. Principele Carol; Marchtrafik, Piața Kúttl. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Fiatalkisegények felvételnek. Wonka—Schreyer S. A., IV., Str. Bonnaz 3. (4669)

Mindenes szakácsnő azonnal felvétetik kéttagu izraelita családnál. Cim: Coloniale Delicatese, Novotny mellett, III., Str. Porumbescu 2. (4672)

Nevelőnő keresek 15 hónapos gyermek mellé. Megkeresések telefon 15-47. (4673)

Állást keres

Raktárnok vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Fiatalkisegények aki jól főz, kisebb családnál azonnalra állást keres. II., Str. Digul Mare 12. ajtó 2. (885)

Mérlegképes könyvelő elvállal könyvelést, esetleg órákonyvelést, mérsékelt díjazás mellett. Meghívás: telefon 15-60. (4658)

Vadás

Butorozott szoba, külön bejárat, fürdőszoba használati és esetleg teljes ellátással, szeptember 1-től kiadó. IV. kerület, Str. Mircea Voda 3. (925)

2- vagy 3-szobás modern lakás keresek a II. vagy III. kerületben. Közel a villamoshoz. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4648)

4-szobás

modern lakás, kertű és utcai terraszokkal, az I. kerületi villanegyedben, november 1-re kiadó. I., Bulev. Diaconovici Loga 26. (4661)

Keresek

2-szobás, fürdőszobás lakást. Cim a kiadóban. (4899)

2, 4 és 5 szobás

lakások kiadók, a Papneveldei bérpalotában. I., Str. Lonovici 2. (4651)

A Temesvári Bank épületében modern 3 szobás lakás

kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. házközeliségénél

Kiadó

forgalmas helyen, új házban két szobás modern lakás, egy konyhaihelyiség és egy száraz és világos helyiség műhelynek vagy raktárnak alkalmas. IV., Str. I. C. Brătianu 12. (4659)

Egy szobás lakás

fürdőszobával, a IV-ik kerületben kerestetik. Cim a kiadóban. (4998)

2 szoba

hallos lakás, elegáns butorozva, modern új házban, összes mellékkeliségekkel, kiadó. Cim a kiadóban. (4649)

3-szobás családi ház kiadó

II. ker. szőlőkben, összes mellékkeliségekkel, havi 1000 lejiért. Érdeklődni I. ker., Str. Lonovici 1, Házmesternél. (4655)

Lakás

2 szoba, fürdőszobás, pormentes, egészséges, ujonnan festve és mázolvá, kerthasználattal egyetemben, azonnal kiadó. III., Str. Memorandului 4 szám. (4650)

Magányos kis családi ház

bérbeadó, IV., Vasile Lupu 22. sz. Érdeklődni V. ker., Banul Maracine 16 szám. (4670)

Két szoba

irodának megfelelő, kiadó. I., Eminescu-utca 3, I. emelet, felvilágosítást ad Kocsyonyay. (4671)

Adás-vétel

Kézi mángoró

használt, de jókarban levő és hinta oszlopok és szarvasgancsok, eladók. II., Bulev. Eroilor de la Tisa 25. (4631)

Használt kis elektromotorokat

0.5—3 lóerőig, bármilyen állapotban, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. (4657)

PELLEGRINI

vivóterem

Kurzusok hölgyeknek, uraknak és gyermekeknek. / Gyermekeket 8 évtől felfelé a legmodernebb pedagógia szerint tanítok.

Nyitva 3—9-ig / I., Piața Tepeș Vodă 2 / Nyitva 3—9-ig

Filodendró-fikusz

olcsón eladók. II., Str. Constantin cel Mare 24, közel a Petőfi-csárdához. (4667)

Ház eladó

a IV. kerületi piac közelében, 12%-ot hoz tisztán. IV. kerületben, a villamosmegállótól: 2 percre, egy szép háztelek eladó. Grünwald, 2—6-ig, délután a Royal-kávéházban. (4675)

Csukott autó

Kreysler, jókarban levő, 4 uj gumival, olcsón eladó. Cim a kiadóban. (4674)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-tele lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliomudert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sas”-on I., Piața I. C. Brătianu

Különléle

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Gloriei 9. Adam Willweith. (4382)

Hölgyek szives figyelmébe!

Harisnyaszemek feiszedését pontosan és olcsón vállalom. Cim: II. ker., Str. Gh. Asachi 21, ajtó 7. Burkus-vendéglő közeliében.

Olcson

és jutányosan vállal ártézi és mély furási kutakat. M. Ghergheli, II., Str. Stefan cel Mare 48. (4592)

HIRDESSZEN A DELI HIRLAPBAN